

[Justitsministeren.]

og forsvarlige Udøvelse er af en saadan Vigtighed, at Dommernes Uafhængighed maa sikres af Grundloven. Derfor er Dommerne de eneste Tjenestemænd, hvis Uafsættelighed Grundloven sikrer. Men det vilde da være højst ejendommeligt, at medens Lovgivningsmagten med Hensyn til almindelige Tjenestemænd — saaledes som det er sket ved Tjenestemandsløvens § 53 — foreskriver, at de skal søge Afsked, naar de bliver 70 Aar, ud fra det Synspunkt, at de da gennemsnitlig er uegnede til at forblive i deres Stilling, saa skulde Dommerne kunne blive siddende uantastet i en langt højere Alder, saaledes at man kun havde den Udvej at afskedige dem med fuld Løn, en Ordning, der vilde blive særdeles bekostelig for Staten og hjemle Dommerne et urimeligt Pensionsprivilegium. En saadan Ordning kunde i det højeste tænkes forsvarlig, dersom Dommerhvervet ikke i samme Grad som f. Eks. Tjeneste i Centraladministrationen krævede, at dets Udøver var i Besiddelse af sine fulde Sjæls- og Legemskræfter. Men at dette er langt fra at være Tilfældet, er indlysende. Særlig efter at vi har faaet Mundtlighedsprincippet indført i Retsplejen, vil det være overflødigt at gøre opmærksom paa, i hvilken udpræget Grad det er nødvendigt for en Dommer, at han ikke blot er i Besiddelse af hurtig Opfattelsesevne og klart Omdømme, men ogsaa har bevaret særlig sin Hørelse og sit Syn nogenlunde usvækket.

I Henhold hertil maa jeg anse det for klart, at Lovforslagets Regel er i høj Grad ønskelig.

Fra nogle Sider vilde man maaske indvende, at Regelen i Lovforslaget er upaa-krævet, fordi man maa formode, at Dommerne selv maa være i Stand til at forstaa, at disse indlysende Betragtninger, som jeg har gjort gældende, er rigtige, og at det tjener Dommerstandens Renommé og Respekten for Dommergerningen meget daarlign, hvis Dommerne anser sig for berettigede til at blive siddende i deres vigtige Stillinger efter at have naaet en Alder, i hvilken andre Embedsmænd skal vige deres Sæde. Men dette har vist sig ikke at være Tilfældet. Af de danske Dommere er i Øjeblikket ikke mindre end 11 over 70 Aar gamle, og en enkelt af disse er endog over 78 Aar. Jeg forsøgte i Foraaret 1931, om det skulde være muligt ved en Henstilling til de Dommere, der den Gang var over 70 Aar gamle — i alt 14 —, at faa dem til frivillig at søge deres Afsked. Men dette

Forsøg mislykkedes, idet kun meget faa af de 14 Dommere viste sig imødekommende overfor min Henstilling. Dette har medført, at det efter min Formening er nødvendigt, at Lovgivningsmagten gennemfører en generel Regel om tvungen Afsked for Dommere, naar de fylder 70 Aar, idet der ikke er nogen Mening i, at man kun skal kunne afskedige saadanne gamle Dommere mod at give dem deres fulde Løn i Pension, hvilket ikke har nogen Rimelighed og ej heller nogen Hjemmel i Grundloven. Dommerne har ikke ved deres Ansættelse faaet nogen berettiget Forventning om, at de skal faa deres fulde Gage udbetalt af Staten lige til deres Dødsdag — om de saa blev 100 Aar gamle.

Jeg skal endelig tilføje, at den nugældende Ordning ogsaa har medført den Ulempe, at Gennemsnitsalderen for dem, der første Gang ansættes som Underretsdommere udenfor København, er over 50 Aar, hvilket utvivlsomt maa anses for en uheldig og urimelig Tilstand.

Under Lovforslagets Behandling i det høje Folketing er det undergaaet et Par betydelige Ændringer, som er vedtaget for at vise Imødekommenhed imod Dommerne. For det første indeholder Lovforslaget, som det her foreligger, en saalydende Bestemmelse:

„For Dommere, der før deres Ansættelse som Statstjenestemænd har haft Ansættelse med fuld Beskæftigelse som privat antagen Fuldmægtig hos Amtmand, Dommer eller Politimester, regnes Pensionsalderen fra det Tidspunkt, da den paa-gældende i 7 Aar efter sit fyldte 35te Aar har været ansat i en af de nævnte Stillinger.“

Dette betyder, at naar en Dommer, som tidligere har været Fuldmægtig i det her nævnte Tidsrum, gaar af ved sit 70de Aars Indtræden, vil han faa fuld Pension, selv om han maaske kun har beklædt Dommerembedet i en langt kortere Tid, end der skal til for at opnaa den fulde Pension.

Endvidere er der vedtaget et Ændringsforslag, som lyder saaledes:

„For Præsidenter for de kollegiale Retter samt Dommere i Højesteret, der afskediges i Medfør af § 53, 2det Stykke,“ — det vil sige, naar de bliver 70 Aar — „udgør Pensionen, uden Hensyn til Pensionsalder og uanset Bestemmelsen i Stk. 8, den ved Afskedigelsen oppebaarne Embedsindtægt.“

Det vil sige, at Præsidenten og samtlige Dommere i Højesteret, i alt 14, og de 4 Præsidenter for de 2 Landsretter, Sø- og